

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike.
 Inzerati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupčijski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenitne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.
 Vprašanjem glede inzeratov naj se priloži znamka za odgovor.
 Upravitelstvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 314.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:
 V Jugoslaviji: celoletno K 300—
 polletno 150—
 3 mesečno 75—
 1 25—
 V inozemstvu: celoletno K 400—
 polletno „240—
 3 mesečno „120—
 1 40—
 Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročilna doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročilni vedno po nakaznici. Na samo pisnem naročilu brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.

Dopolne sprejema le podpisane in zadostno frankovane.
 Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1'20 K
 Poština plačana v gotovini.

Zbor zaupnikov jugoslov. dem. stranke.

V Ljubljani, 10. aprila.

Ker je borba proti separatističnim reakcionarnim tendencam klerikalizma v bistvu zaključena, ker stojimo neposredno red važnimi občin, volitvami, ki bodo dale pečat končni politični konstelaciji Sloveniji, je smatralo vodstvo jugoslovenske demokratske stranke za umestno, da skliče zbor svojih zaupnikov, na katerem so bila dana poročila o vseh panogah javnega življenja. Zbor se je vršil danes, v nedeljo v Narodnem domu in je trajal ves dan. Zbora se je udeležilo 206 zaupnikov iz vseh krajev Slovenije, dopoldanskemu zborovanju pa je prisostvovalo tudi znatno število ljubljanskih somišljenikov.

Zborovanje je otvoril in pozdravil iskreno aklamiran predsednik min. dr. Vekoslav Kukovec. Za njim je prevzel predsedstvo dr. Vladimir Ravnihar, poučarja joč, da konsolidacija naše države napreduje in da je to zasluga tudi naših poslancev.

Poročilo ministra dr. Kukovca.

Za tem je sledilo poročilo ministra dr. Vekoslava Kukovca o nadaljnji politični taktiki stranke in o položaju sploh. Poročevalec je jasno in temeljito obravnaval vprašanje, kako naj bo delovanje stranke, z ozirom na bližajočo se spremembo razmer in kakšna bo podlaga nadaljnjemu strankinemu delovanju. Ustava je sedaj izvršena, gotovo dejstvo in kolikor se smemo nadejati, bo to vprašanje v dobrem mesecu z dnevnega reda. Za demokratsko stranko je prišel čas, da utrdi svoje delo v prihodnosti, ker bo v kratkem nastal docela nov političen položaj. Utegne priti do nove orientacije v našem političnem življenju. V naši domovini je uvel klerikalizem, ker je bil idejno v sedanjih razmerah nemogoč. Ne smemo pa prezreti, da se klerikalizem zopet zbira in skuša priti do zopetne moči. Med našim narodom nima klerikalizem gospodarske in socialne utemeljenosti. Zaradi tega se nam ni bati idejne zmage klerikalizma. Minister dr. Kukovec je na to kratko in koncizno označil stališče demokratske stranke na pram ostalim strankam Slovenije. Komunisti nimajo v Sloveniji trdnih tal. Slovenska socialna de-

mokratska stranka ni napredovala in se tudi idejno ni razširila. Obširneje je minister dr. Kukovec govoril o razmeru stranke do SKS, katere se sedaj nanaša v krivičnem položaju razkola. Minister je dalje obširno govoril o bodočem podrebnem delu in o reviziji programa. Vse demokratsko politično delo mora sedaj sloneti na načelu: Podpirati malega posestnika in malega obrtnika. Poročevalec je na to razpravljao o programu, kako dvigniti malo posest za dobro gospodarsko politiko, da bo mali posestnik uspeval, ravnotako mala obrt. Glede trgovine je minister poudarjal načelo: Trgovcevarjamo svobodo tako bodo najbolj napredovali, medsebojna konkurenca pa bo povzročila padanje cen. Končni cilj stranke je, da postane jugoslovenska demokratska stranka merodajna moč tudi v Sloveniji.

Govor ministra dr. Kukovca je bil z splošnim odobravanjem sprejet.

Poslanec dr. Gregor Žerjav je za tem podal obširno izjavo o delovanju in političnih uspehih demokratov. Očrtal je zgodovino borbe za ustavo. Z viharim odobravanjem so zaupniki sprejeli zlasti njegova poročila o solstvu in o uspehih stranke glede reforme višjega šolskega sveta. V verskem vprašanju stoji demokracija na stališču absolutne strpljivosti. Da je bil sprejet v ustavo kancelparagraf, je za sluga slovenskih demokratov, ki so predložili razne in številne dokumente o delovanju duhovščine v cerkvi. Obširno je dr. Žerjav govoril o proračunu in o bodoči delitvi pokrajinske oblasti. Njegov govor so zaupniki sprejeli z odobravanjem.

Poverjenik dr. Vladimir Ravnihar je podal kratek zgodovinski pregled o sestavi deželne vlade v Sloveniji od poloma dalje. Tendence klerikalne stranke je bila priporočiti pokrajinski vladni absolutno avtonomijo. Klerikalci so se trdo prijemali resorov pokrajinske vlade, da bi tako ohranili politično moč v Sloveniji. Z ozirom na sedanje izpremenjene politične razmere je potrebna rekonstrukcija pokrajinske vlade, v katero vstopa tudi Samostojna kmetijska stranka.

Poverjenik Adolf Ribnikar je podal nekatere zanimivosti o ko-roškem plebiscitu, dalje o delovanju in nalogah deželne vlade. Omenjal je, da je deželna vlada v kratkem prične z gradbo »Dijaškega doma«. Dalje da vzorno posluje stanovajska komisija v Celju. On zastopa stališče, da oni, ki nimajo smisla za našo državno misel, nimajo pravice, da uživajo med nami kake osebnosti koristi.

Sledila so nato še razna izvestja. Ivan Mohorič je stvarno razpravljao o sedaj aktualnih gospodarskih vprašanjih, poudarjajoč med drugim nujno potrebo vzgoje

obrtnega in trgovskega naraščanja; dr. Pestotnik je kratko podal smernice glede taktike pri občinskih volitvah; Eng. Franchetti pa je jedrnat očitral potrebo obrtniškega stanu. Priporočal je ustanovitev vajejskih domov po važnejših mestih.

Po končanih poročilih je predsednik dr. Kukovec otvoril debato, katere so se udeležili poslanec Reiser, podžupan dr. Triller in posl. dr. Žerjav. G. podžupan dr. Triller je glede delitve pokrajinskih oblasti priporočil stranki previdnost. Zbor je zaključil svoje delo ob 17.

Kako gleda šmok na Beograd in na naše razmere?

»Neues Wiener Journal« pri naša iz peresa nekega Alberta Hel-da slike iz Beograda in naše države. Slikam se na prvi pogled vi-ji, da so tendenciozne. O Beogradu pravi, da se zbira tamkaj »se na-rodnosti kakor nekdanj na Dunaju. Macari, Hrvati, Slovenci, Bošnjaki, Turki, Albanci, Črnogorci, Bol-gari, Grki in Hercegovinci iščejo tu svoje pravice, zaslužek in poli-tiko. Kralj Peter in njegov dvor se bavijo s popularno politiko. V ko-nak kralja Petra in prestolonasled-nika Aleksandra ima vsakdo pristo-p, kakor nekdanj na dunajski dvor. Na dvoru se je že uvedla španska etiketa in dvorni maršal kralja Petra je bivši častnik Fran-co Jožefovega polka. Kralj Peter živi precej samotno, ker je že več let bolan. Njegov najboljši prijatelj je večni ministrski predsednik Srbije Pašić, ki se po cele dopoldneve m-di v sobah kralja in s katerim se ta najintimnejše razgovarja. V več-rih urah pride Pašić zopet v konak, kjer se potem s kraljem, njegovim pobočnikom in finančnim mini-strom Jovanovičem improvizira mala igra. Ob 10. zvečer se gostje odstranijo, ker kralj Peter ob čer-tru na 11 že trdno spi.

Število bivših častnikov c. in kr. armade v Srbiji je zelo veliko. Po prevratu je postalo mnogo čast-nikov brezposelnih in vojno mini-strstvo je sklenilo, da prevzame takozvane zanesljive elemente v srbsko službo. Mlače častnike, ka-terim še ne zaupajo, se prestavlja v Južno Srbijo, kjer žive v Ohridi, Vranji itd. zelo žalostno življenje.

ki je podobno prognanstvu bivših avstro-ogrskih častnikov v Galiciji! Ti častniki govorijo po teh malih ob-mejnih mestih nemško in madžar-sko ter srbskega jezika niti ne ob-vladajo. Strašno dolgočasno je živ-ljenje v Ohridi, kjer simpatizira prebivalstvo z Albanci in sovraži Srbe. Če dobe ti častniki dopust, odpotujejo v Skopje, kjer je nji-hova prva pot v kopališče, druga pa v kinematograf, ker manjka gleda-lišč. V mesecu maju je prišel v Ohrid slučajno neki nemški potu-jajoč »čarovnik«, ki ga je sprejela garvizija z večjim navdušenjem. Mež je živel na stroške tamošnje častniške menze ves teden. Kako dolgočasno mora biti življenje v Južni Srbiji dokazuje že dejstvo, da obiskujejo častniki ob sobotah židovske sinagoge, samo da si s tem skrajšajo čas.

Zelo priljubljena oseba v Beo-gradu je prestolonaslednik Alek-sander, katerega imenujejo avto-mobilskega kralja. Dneve in tedne preživi prestolonaslednik v avto-mobilu. Povsodi se kaže in povsodi hoče ostati popularen. V Bosni ni posebno priljubljen, a neka turška stranka že deluje na to, da postane v Bosni, osobito pa v Sarajevu pri-ljubljen. Njegov brat, bivši presto-lonaslednik Gjorgje je še vedno ekscentričen. Sedaj vzdržuje baje zveze z najekstremnejšimi elemen-ti v Beogradu. Menda je stopil tudi v dotiko s komunisti. Gjorgje se hujuje na očeta in brata in »vražniki dinastije so našli v njem zelo hvaležen medij. Samoobsebi umljivo se skuša s strani dvora vse

te vesti o Gjorgju dementirati, a osebe, ki imajo vpogled, se izra-žajo drugače. Gjorgje bo igral v zgodovini Srbije še veliko vlogo, ker je na nekem zborovanju izjavil, da je bila njegova svoječasna odpoved na prestol prisiljena. — Kljub to-mu, da je Srbija agrarna država, so komunisti povzročili deželi že mnogo bridkih ur. Srbski komuni-sti so čudna sekta, ki se zelo razli-kuje od ruske in madžarske. Nji-hov program je zelo radikalen in če vlada ne bo energično nastopila, bodo povzročili še marsikatero ne-prijetnost. Z Rusijo so v stalni zvezi in njihove vezi z bolgarskimi in romunskimi tovariši so znane.

Zagreb se hujuje na Beograd, ki je napravil iz Zagreba provinci-jalno mesto. Zagrebčani se čutijo zapostavljeni. Tu mrgoli srbskih vojakov, med tem ko hrvatski vo-jaki žive po Bosni, Hercegovini in Črni gori. Stara avstro-ogrska mo-narhija se jim zdi kot sen. Takrat je bilo vse mnogo lepše. Pot na Du-naj ali v Budimpešto je bila zaba-va, pot v Beograd pa ne nudi nika-kega razvedrila, ker je Beograd zelo pust in tudi gledališča ne nu-dijo mnogo. Kdor hoče kulturno živeti, mora potovati na — Dunaj. Blesk lepih minulih dni se ne da zbrisati kar tako iz spomina. Spre-hod o Schönbrunu je še danes za-bavnejši, kot sprehod po Topčiders-kem parku. — Tudi zasedeni ogr-ski deli mnogo trpe. V Pečuhy vladajo komunisti, v Bački in Ba-natu pa Svabi nimajo nobenega ve-selja z novimi gospodarji. — Tako g. Albert Held v »Neues Wiener Journal«. Slika je tako pobarvana, da se ji vidi, da bi imel g. Held najraje, da bi se restavriral »ljuba, dobra stara avstro-ogrska monar-hija« in da bi se ji naj po možnosti priklopila še Srbija, seveda le kot okupirano ozemlje, ki naj bi slu-zilo kot molzna krava.

Politične vesti.

— Gospodarsko društvo Jugoslo-vanske demokratske stranke v Spodnji Šiški sklicuje za torek dne 12. t. m. zvečer ob 8. sestanek volilcev spodnje-šiškega okraja v gostilni »Vinska trta« (Grčar) na Gasilski cesti poleg šole. Somišljenike demokratske stranke pozivljamo, da se sestanka zanesljivo in polnoštevilno udeležijo.

— Klerikalni kandidati za občinski svet. »Slovenec« je priobčil klerikalne kandidatsko listo za ljubljanski občin-

Alfonz Daudet:

Tartarin na planinah

Roman.

Prevedel dr. Ivo Šorli.

O, naj le brije veter tam zunaj, stresa svetiljke, žvižga skozi telegrafične žice in goni sneg v vrtinčih po pustem vrhuncu — tu notri bo toplo in prijazno vso noč!
 »Ampak, zdaj je dovolj, in jaz grem spat!« se naenkrat odloči naš planinec. Zakaj on je čez vse oprezen mož, ki skrbi predvsem za svoje zdravje, povrhu pa še iz krajev, kjer se človek naglo ogreje, a še prej ohladi. Sme-joč se v svojo sivo brado, se potuhne in iz-muzne. Zaman ga potem povsod išče mama Schwanthalericca, ki mu je bila po njunem valčku vedno za petami, se mu obešala in mu neprestano zatrjevala, kako ona »strgašno rgada plesat.«

Vzame torej svoj ključ in svoj svečnik, v prvem nadstropju se pa še za hip ustavi, da uživa sad imenitni misli in da še enkrat pregleda to tropo štorov, ki jih je prisilil on, da se raztajo in razmajejo.

Tu priteče k njemu ena izmed Švicark, ki je še vsa zasopla od svojega valčka in mu predloži hotelsko knjigo in peró.

— Ali smem prositi gospoda, da bi na-pisal svoje ime?

Planinec za hip res ne ve, kako bi in ali bi... Ali naj se izda ali naj se ne?...

Hm, naposled! Zakaj ne? Tudi če st zve-dalec tam doli doma, da ie na Rigiju, kjo bo

vedel, po kaj je prišel v Švico? Zdaj gre naj-prej za to, kako bodo jutri zjutraj zijali vsi ti »inglišmenici, ko zvedo... Zakaj to je go-tovo, da ta ženska ne bo znala molčati... Kakšno presenečenje za ves hotel, kakšno strmenje!...

»Kaj? On da je?... On!...
 Te misli so mu švignile skozi glavo na-glo in čvrsto, kakor lok čez strune. Zgrabil je pero in malomarno zapisal svoje ime pod ime Astier, Réhujevu, Schwanthalerjevo in druga blesteča imena ter jih v hipu vsa za-temnil... Potem je mirno odkorakal proti svoji sobi in se niti ogledal, da vidi učinek, o katerem ni dvomil.

Ko je odšel, je Švicarka pogledala. Tartarin iz Taraskona in spodaj

P. P. D.
 To je prebrala Bernčanka, a niti najmanj se ni začudila. Zakaj ona ne samo da ni ve-dela, kaj pomeni ta P. P. D., ona tudi o ka-kem »Dardarinu« še nikoli čula ni.
 Divjakinja pač, ma kej se hoče!...

II.
 »Taraskon! Pet minut odmora!« — Planinsko društvo. — Kaj pomeni P. P. D. — Divji in domači kunc. — To je moja oporoka. — Ka-davrski sirup. — Prva hoja na goré. — Tarta-rin si natakne naočnike.

Kadar na progi Pariz, Lijon, Sredozem-sko morje v žarki in čisti modrini provensal-skega neba kakor trobenta zadoni ime Tara-skon, se prikažejo na vseh vratih brzovlaka

radovedne glave in potniki vzklikajo od va-gona do vagona: O, kaj, to je — Taraskon? Pogledimo, pogledimo, da vidimo, kakšen je ta Taraskon!

No, to kar se pokaže očesu, ni res nič ne-navadnega: mirno in čedno mestce, nekaj stolpov, streh in most čez Rono. Toda ne to, ampak to taraskonsko sonce, ki prevrže vse, kar objeje, na tako čudovit način v nekaj po-polnoma drugega, novega, presenetljivega, očarljivega, nora šegavega; to veselo majhno ljudstvo, — nič večje od boba —, v katerem se zrcali in združuje vse, kar ima posebnega živahna, nemirna, gostobesedna, pretirajoča, smešna, za vsak nič razburjajoča se južna Francija — to je, kar bi hoteli mimo-rede vi-deti ljudje v brzovlaku in po tem je tako sla-ven ta kraj.

Zgodovinopisec mesta Taraskona, — ki pa mu skromnost ne dovoljuje, da bi o tem svojem znamenitem delu tu jasneje govoril — zgodovinopisec Taraskona je svoj čas po-skusil naslikati srečne dneve tega mesteca: kako so živeli njegovi prebivalci po družtvih, kako prepevali svoje pesmi — vsak svojo — in kako so radi pomanjkanja divjačine pri-rejali tiste čudne love na svoje kape.*)

»Po dobri južini zunaj kje na prostem, vzame vsak lovec svojo kapo, jo vrže z vso močjo kvišku ter strelja v zraku za njo s puško št. 5. ali 6. ali 2., kakor so pač prej dolo-

*) Evo, kaj stoji o lovih tega mesta v »Ču-dovitih dogodbah Tartarina iz Taraskona.«

čili. Tisti, ki zadene svojo kapo največkrat, je proglašen za zmagovalca ter se vrne zve-čer s svojo preluknjano kapo na puškiní ceví med lajanjem psov in trobljenjem fanfar v triumfu v Taraskon.«

Potem govori o Taraskonu in njegovi ju-naški obrambi v tistih težkih časih po izbruhu vojne:*) kako so podminirali glavni trg ter nezavzetno utrdili društveni dom in »Gleda-liško kavarno«; pripoveduje dalje, kako so bili vsi meščani vpisani v prostovoljne kom-panije, odličene z mrtvaškimi kostmi in gla-vami; kako so si vsi pustili rasti divje brade kako je imel že vsak svoj kij, svojo bridko sabljo in svoj ameriški samokres, da so se reveži naposled bali še drug drugega in bi so po cestah kmalu še ogovoriti ne bili upali več.

Mnogo let je že preteklo od vojne in mnogo starih koledarjev smo odtlej že vrgli na ogenj, toda Taraskonec še ni pozabil; in namesto praznih zabav nekdanih časov misli le na to, kako bi si za bodoči obračun (z Nemci op. prev.) okrepil mišice in kosti. Strelska in telovadna društva v kroju in z vso opremo ter vsaka s svojo godbo in za-stavo; dvorane za sabljanje, boksanje in borbo s palicami ter nogometne igre, peš-dirke ter metanja s plosko roko celo med ljudmi iz najboljših družbe — take reči so iz-podrinile love na kape in platične lovske pogovore pri puškarju Cortecaldu.

*) Razume se, da nemško-francoska voj-na leta 1870/71.

ski svet. Nositelj klerikalne liste je, kakor smo že poročali, znani zidarski mojster Ivan Ogrin. Na klerikalni listi so nadalje: Fran Krenžar, urednik; dr. Stanovnik, koncipijent; Josip Piric, načelnik Orlov; Janko Jeglič, šolski ravnatelj; Fran Orehek, zasebni uradnik; Ivan Srebot, čevljar; Alojzij Burkelj, železniški vratar; Tobjia Peldir, delavec; Vikt. Adamič, železniški nadzornik; Albin Zajc, računski svetnik; Anton Medved, kletar; dr. Kulovec, profesor; Fran Ambrožič, bolniški strežnik; Srečko Zumer, črkostavec; Ivan Krvina, urar; Leopold Faganel, nadpaznik; Fran Lavtižar, uradnik; dr. Mirko Božič, uradnik; dr. Anton Brečelj, zdravnik; Fran Černe, državni veterinar; Ivan Kranjc, čevljar; Matjaž Šintič, skladiščnik; Josip Rutar, tiskarski uslužbenec; Fran Himmelreich, krojač; Ivan Rakovec, upravitelj; Peter Jamnik, sluga; Janez Hribar, mizar; Jakob Grkman, bavarski pomočnik; Jernej Zamljen, delavec; Peter Bergant, knjigovodja; Matovž Logar, sluga; Fran Šuštar, pismonoša; Fran Šmolec, urednik; Anton Logar, čevljar; Alojzij Zajec, črkostavec; Alfonz Begov, delavec; dr. Josip Mal, kustos; Fran Kožar, kurjač; Vinko Gostliničar, ključavničar; Anton Zupin, tiskarski uslužbenec; Ivan Jakopič, sluga; Lovro Flajšman, nadrečnik; Josip Pečan, delovodja; in Martin Knez, čerkovnik. Na kandidatski listi za odbornike in njih namestnike so večinoma vsi uslužbeni klerikalne tiskarne, kar izpodbija, da so klerikalci svoje liste mogli izpolniti samo s tem, da so v njo uvrstili velik del uslužbencev svoje tiskarne.

== Plebiscit na Štajerskem glede Nemčije. V seji železnega zbora štajerskega dne 8. t. m. je bil soglasno in ob demonstrativnem odobravanju sprejet nujen predlog velenemskih poslancev Hüblerja in tov. naj se dne 20. maja t. l. po vsem štajerskem izvede ljudsko glasovanje glede priključitve Avstrije k Nemčiji. Poslanci so se spontano dvignili raz sedeže.

== Protipebiscit iz radikalne stranke. Poslanski klub radikalne stranke se v najkrajšem času izreče o najnovejšem postopanju g. Protiča in g. Momčila Ivančiča. Z druge strani poročajo: Izstop g. Protiča iz radikalne stranke je gotovo dejstvo. V parlamentarnih krogih trdijo, da polkuzist g. Protič ustanoviti novo stranko, pri čemer mu bodo stali na strani gg. Nastar, Petrovič, Momčilo Ivančič in Ljuba Jovanovič. Kar se tiče zadnjega, je stvar dvomljiva. Iz radikalnih krogov se čuje, da radikalni klub izključi iz svoje širše poslance Ivančiča, ker je glasoval proti vlad g. Pašiča.

== Ustavno delo. Minister za konstitucije g. Trifkovič odpravi v četrtek v ustavotvorni skupščini načelno debato o ustavnem načrtu. V parlamentarnih krogih verujejo, da bo trajala načelna debata največ sedem dni, ker smeta po poslovniku govoriti od vsake politične skupine samo dva govornika. Debata o podrobnostih bo trajala na ta način, ako se ne zgodi nič nepričakovane, največ šest tednov. Tako bo v prvi polovici junija sprejeta ustava. Vlada namerava še letos predložiti konstituenti zakonske načrte o centralni upravi, o sodnikih, o občinah, o ureditvi srezov in okrogov in o novem proračunu.

== Muslimani iz južne Srbije. Zastopniki muslimanskih poslancev iz južnih krajev so nadaljevali svoje razgovore z g. Pašičem. V parlamentarnih krogih vlada mnenje, da pride do sporazuma.

== Ženske za volilno pravico. Dne 10. t. m. ob 16. se je vršila v veliki dvorani trgovske in obrtne zbornice protestna skupščina, katero so priredila vsa ženska združenja mesta Sarajeva in na katero so zahtevale udeležence aktivno in pasivno glasovalno pravico za ženske. Govorilo je več govornikov, med njimi tudi muslimanka, katero so navzoči burno pozdravljali. Skupščina je v zmislu zgornjih zahtev sprejela resolucijo, ki bo predložena predsedniku ustavotvorne skupščine.

== Nemški prestolonaslednik povzročil sarajevski atentat? Ameriški senator Francin objavlja v listu »Millwaukee Herald« londonsko brzojavko, ki so jo listi posneli po »Budapester Volksblatt« od dne 15. marca 1914, ki

trdi, da je tedanji nemški prestolonaslednik v Londonu izjavil, da je skupne s Sazonovom pripravil atentat na avstrijskega prestolonaslednika za to, da bi izval mednarodno konflikto.

== Demisija madžarske vlade. Presbitero javlja: Po vestih dunajskih listov je prisilil položaj, ki je nastal vsled prihoda razkralja Karla, madžarsko vlado, da je podala ostavko. Razpuščen bo tudi madžarski parlament, nakar se razpišejo nove volitve. Antagonizem, ki sedaj obstaja med pristaši in nasprotniki Habsburžanov, bo gotovo dovel do resnih nemirov.

== Rusi v Braziliji. Francoska vlada je potom generala Pelléja v Carigradu odredila nadaljno prehrano Vranoglovi armadi. Brazilska vlada pa je istočasno povabila Ruso v svojo deželo. Obljubil jim dober sprejem in dobro pomoč. Dobe po 25 do 50 ha zemlje blizu železnice in vse potrebno, da se lotijo obdelovanja zemlje. Za 50.000 ljudi je pripravljena brazilska vlada poskrbeti vse, kar treba za uspešno prospevanje kmetijstva v deželi.

== O zmaji male entente na Madžarskem pravi »Vossische Zeitung«, da je nektrava ta zmaga po dolgem času zopet zmaga smotrane politike v srednji Evropi in v tem tiči najglavnejši pomen za razmere na Madžarskem.

== Rublji za nemške komuniste. Moskovska »Pravda« poroča, da je boljševiška vlada dovolila novih 50 milijonov carskih rubljev nemškim komunistom za organizacijo revolucije v Nemčiji.

== Amerika za nova pogajanja o reparacijah. Ameriški komisar Dresel je podal v nemškem zunanjem uradu v Berlinu na nemško spomenico odgovor, ki pravi, da se ameriška vlada strinja z izraženo željo nemške vlade, da se reparacije plačajo do višine plačilne zmoglosti. Ameriška vlada smatra kakor alirane države Nemčijo odgovorno za vojno in radi tega moralno obvezano, da plača reparacije, v kolikor to more storiti. Priznanje te obveznosti smatra ameriška vlada za edino zdravno bazo, na kateri se more vnovstavi trajen in pravičen mir. Ameriška vlada vidi končno v spomenici odkrito željo nemške vlade, da se prične pogajanja z aliranci na novi bazi in ona, da tako pričeta nova pogajanja dovedejo do rezultata, da bo zadosteno zahtevam alirancev in bo Nemčija mogla s polnim upanjem pričeti svoje produktivno delovanje.

== 1. maj na Čehoslovaškem. Predsedstvo čehoslovaške republikanske stranke aranžira za prvi maj velike tabore, ki se bodo bavili z agrarno reformo. V oklicu pravijo, da z agrarno reformo stoji in pada čehoslovaška republika. Zavlačevanje te reforme bi zadalo smrtno rano čehoslovaški samostojnosti. Taborom bo sledila 15. maja velika manifestacija podeželnega ljudstva v Pragi.

== Briand o Gornji Šleziji. V debati o zunanjih zadevah v francoskem senatu je rekel Briand glede Gor. Šlezije, da mora glasovalna komisija pregledati natančno rezultate od občine do občine. Trudapolno delo sicer, ki se pa vendar v kratkem reši. Mi ostajamo pri izvedbi mirovne pogodbe, mi nočemo ničesar več in nič manj. Nismo pa pri volji, da bi se pridružili k igri Nemčije, ki hoče odškodninsko vprašanje zvezati s šlezjskim vprašanjem.

== Japonska ne more izvršiti svojega mornariškega programa. Letošnji proračun japonske države prekaša vse dosedanje proračune, odkar je ustavni režim. Vlada hoče izvesti svoj mornariški program, ali finančni krogi pravijo, da pojde to težko in počasi. Vsi upi glede večjih dogodkov so snivali po vodi, ker se trgovina ni zboljšala pa tudi ni upanja, da bi se to zgodilo v kratkem času. Zato bo treba načrt za izvršitev povečanja mornarice še odložiti in počakati ugodnejših finančnih časov.

== Grško-turški konflikt. Na londonski konferenci Grkom in Turkom za odgovor na zavezniki predloge dovoljeni 30dnevni rok je 8. t. m. potekel. Politični položaj popolnoma obvladuje vojaške operacije. Iz merodajnih londonskih krogov se ni potrdilo o vesteh, po katerih je Italija ponudila svoje posredovanje v sporu med Grki in Turki.

STAVKA V ANGLIJI. — LLOYD GEORGE DIKTATOR ANGLIJE.

Presbitero javlja iz Pariza: Po vestih iz Londona so prideli angleški železničarji večeraj sputraj stavkati. Rudarji, transportni in železniški delavci so s to stavko popolnoma uničili vso industrijo in funkcijoniranje v državi. Kriza je zelo velika. Nujno je potreba, da sedaj premaga Lloyd George vse težkoče in da najde dobro podlago za sporazum med rudarji in delodajalci. Transportni delavci in železničarji so iz solidarnosti prideli stavkati. Mogoče je, da bodo tudi oni stavili svoje zahteve, ko že enkrat stavkajo.

Čeprav je delavska trozveža že razglasila ultimatum glede stavke, so voditelji delavstva na vso moč trudili, da bi stavko preprečili. Upajo, da bo na jutrišnjem sestanku z Lloyd Georgeom dana možnost za posredovanje. Precej pomenljivo je tudi dejstvo, da se je pričetek stavke odročil do torka opoldne. Ker se je pričakovalo, da izbruhne stavka takoj, se je za to odgoditev zahvaliti zmernejšemu delu trozveže, ki obstaja po večini iz transportnih delavcev. Thomas je danes na paddingtonskem kolodvoru pozival zbrane železničarje, naj ne store ničesar, kar bi položaj poostriilo in naj smatrajo stavko za absolutno najzadnje sredstvo. Vlada je nočjo izdala razglas na vse lojalne državljanke, v katerem jih pozivlja, naj se udeležijo obrambe.

»International News Service« javlja iz Londona: Po sklepu delavske trozveže so bili voditelji Thomas, Williams in Herbert ter Smith imenovani za generalni štab trozveže. Ti voditelji se trajno posvetojujejo, kako voditi delavsko vojsko.

PRUSKI DEŽELNI ZBOR.

—d Berlin, 9. aprila. Na današnji seji pruskega deželnega zbora je bil poslanec Stegwald (centrum) s 332 glasovi od 380 glasov izvoljen za ministrskega predsednika; za predsednika deželnega zbora je bil iznova izvoljen Leinert.

Nauen, 9. aprila. (Radio Zagreb.) Končni izid volitev v pruski državni svet izvezmši Gorenjo Šlezijo je nastopen: 27 mandatov je dobila stranka desnice, 16 centrum, 4 demokrati in 27 socialisti.

Narodno gospodarstvo.

— Koncentracijsko gibanje v montanski industriji v Nemčiji se smotrano nadaljuje. Vrši se koncentracija med rudokoni in plavžarskimi podjetji. Prevedba teh koncentracij napravila velike stroške, ako se izbira obliki popolne fuzije, torej spojitve prej samostojnih podjetij. Koncentracija se za tegadelj vrši v novem času slično tako, da podjetja, ki se združujejo ostanejo formalno samostojna. Združevanje se vrši v obliki takozvanih interesnih skupnosti. Največje tako združitev predstavlja akcijska družba Fr. Krupp, ki se spoji z dvema največjima premogokopoma ob Ruhri, nazvana Konstantin Veliki ter Helena-Amalia. Nadalje pride Renska jeklarna in Stinnes-ov koncern.

— Položaj na železnem trgu je glasom poročil iz Düsseldorfa tak, da je itak oslabele kupčijo prevzele pravcato mrtvilo. Z inozemstvom, tudi z nevtralnimi ni kupčij, ker obstoja nejasnost glede položaja, ki nastane vsled novega carinskega sistema v okupiranem ozemlju. Nemci upajo, da bo prizadet le en del obrenske industrije in da bodo tuje države posredovale. Do srede aprila ostanejo maksimalne cene neizpremenjene, ali to je le na papirju, faktično se je prodalo dokaj blaga po ceni, ki je za 500 mark kot maksimum. Na Holandskem in v Švici imajo nemški produkti ostro konkurenco Belgije in Francije. Če se ne odpre spomladanska kupčija, se je bati, da se skrči obratovanje.

— O delavstvu na Japonskem. Pred vojsko so imeli delavci zelo nizke mezd. Med vojno in po vojni so se pa tudi tam razmere zelo izpremenile. Izvedli so delavske organizacije, ki zahtevajo višje mezd, krajši delovni čas, boljše delovne pogoje, semtertje celo udeležbo na dobičku in soddoločanje v gotovih pogledih. Doslej so prizadevanja glasom poročila angleškega trgovinskega tajnika v Tokiju ostala precej brezuspešna. Socialna zakonodaja je še šibka, štrajki se kaznujejo z zaporom. Po zakonu je uveden 12urni delovni čas, vendar ta določba ne veže tovarov, ki imajo v službi delavce, stare nad 15 let. Mezde so po vojni poskočile povprečno za 100 odstotkov, v nekaterih strokah tudi višje. Na Japonskem se vobče dela po 70 ur na teden. Delavci zahtevajo pa osemurni delavnik spričo slabe konjunkturo, ali ob sočasnem znižanju mezd. Temu se upirajo delojemalci. S stroji ne znajo še večje dovolj ravnati. Proizvajalni stroški niso mnogo nižji nego v Angliji.

— Borzna poročila objavljajo sedaj tudi pri nas časopisi redno. Med temi vsak dan poročila o tečajih na borzi v Zürichu. Zanimalo

bo zategadelj gotovo čitatelje, če objavimo pari tečaje v švicarskih frankih za najvažnejše tuje države. Sto švicarskih frankov je po pariteti enako vrednih 100 frankom, 100 liram italijanskim, 100 španjskim pesetam, 100 belgijskim frankom, 100 lejem, 100 levom, 100 drahmam. En angleški funt = 25.22 švic. franka, 1 dolar = 5.18 švic. franka, 100 mark = 123.45

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. aprila 1921.

— Naši delegati na rimski konferenci. Kakor znano, so bili imenovani za naše delegate na konferenci nasledstvenih držav v Rimu dr. Stražnički, dr. Otokar Rybář in dr. Vladimir Spevec. Tej delegaciji je kot ekspert pridelen dvorni svetnik dr. Janko Babnik v Ljubljani. Imenovani gospodje so v soboto odpotovali v Rim.

— »Pondeljke« in »Avtonomista«. Danes smo dobili kar dva nova lista. V Delniški tiskarni je izšel tednik »Pondeljke«, »neodvisno glasilo javnega mnenja«, ki ga izdaja in urejuje Milan Plut. Izdajatelj pravi: »Ker v pondeljkihih ne izhaja noben list z najnovejšimi poročili o dogodkih v nedeljo, hoče »Pondeljke« zadostiti v prvi vrsti želji občinstva po teh poročilih. Zato se »Pondeljke« tudi omeji samo na razprado posamičnih številk v večjih mestih in trgih in se ne bo razpošiljal posamičnim naročnikom. »Pondeljke« ne bo strankarski list in bo služil politično samo enemu cilju: Okrepitvi in konsolidaciji naše mlade države. V tem oziru bo »Pondeljke« neka-ko nadaljevanje nekdanjega »Jurtra«, ki je pobijalo avstrijsko misel pri nas in bo poskušal porušiti vse ostanke nekdanjega avstrijskega režima in bo v so odločnostjo nastopal proti vsakemu poskusu slabljenja naše mlade države.«

V tiskarni Blaznikovih naslednikov je izšel drugi tednik pod naslovom »Avtonomista«. Izdaja ga Albin Prepeluh, blvisi poverjenik za socialno skrbstvo, odgovorni urednik pa je Jože Petrič. V programnem članku »Kaj hočemo in kdo smo?« pravi izdajatelj Albin Prepeluh: »Sedaj, ko kujejo v Beogradu ustavo naši državci, hočejo ostanek Slovenije znova vzbuditi, znova poklicati v življenje »Štajerce« in »Kranjce« ter na ta način za vedno in nasilno izbrisati s sveta slovensko ljudstvo kot gospodarsko, kulturno in jezikovno edinstvo. Med tistimi, ki to hočejo, je žal tudi nekaj malega Slovencev, ki so v tem svojem škodljivem hotenju hušili od Turka. Mi se tej nameri odločno upiramo... Smo za avtonomijo Slovenije... Pobijali bomo centralistična stremjenja, naj izhajajo iz katerekoli stranke ali pa osebe. Borili se bomo za avtonomijo Slovenije, za eno enotnost in nedeljivost ter za samopravo ljudstva.« — Posamna številka »Pondeljke« stane 1 K, »Avtonomista« pa 2 K. — Kakor je razvidno iz programatičnih izjav obeh listov, je »Pondeljke« borec za državno in narodno jedinstvo, »Avtonomista« pa, kakor že ime samo kaže, bori telj za avtonomijo in za separatizem.

— Beograd je zopet krivi! Zagrebški »Obzor« piše: Madžarska vlada stoji na stališču, da je Karel zakoniti kralj. Pod pritiskom zunanje politike ga je pregovorila, da je odpotoval, a brez suma ga dovede zopet nazaj, čim ta pritisk popusti ali čim zve, da so prilike v sosednjih državah take, da bi se lahko računalo na event. pasivno rezistenco kakšnih razvratnih elementov v teh državah. Jasno je, da so krogi tujih držav, ki so pristaši ideje restavracije, tudi to pot zelo računali za razpoloženjem v sosednjih državah. Pa tudi v Jugoslaviji. Mi smo že opozorili na smešno pisanje gotovih beograjskih listov o neki revoluciji, ki jo pripravljajo na Hrvaškem Radičevići, in zdaj lahko odločno trdimo, da je prav to neumno pisanje dalo indirektno povoda recimo francoskim rojalističnim krogom, da pospešijo Karlov povratek na Madžarsko. Beograjsko časopisje s takim pisanjem prav nič ne koristi ureditvi naših razmer, nego jih vodi v krizo, kakor jih je brez dvoma dovedla tudi sedaj. Toda to časopisje nadaljuje svojo staro pesem, »Jugoslovenski Pijemont« zopet govori o Radičevićski revoluciji ter prihaja do smešnega zaključka, da je ta revolucija v službi zadnje habsburške restavracije. Ako antantni in drugi Karlisti temu pisanju verujejo, imajo pač razlogov za to. — Karel se je vrnil v Pešto zato, ker so beograjski listi pisali o Radičeviću in njegovih pristaših; če bi ne bili pisali,

švic. franka, 100 holandskih goldinarjev = 208.32 švic. franka, 100 kron avstro-ogrskih = 105 švic. frankom, 100 švedskih, norveških ali danskih kron = 138.39 šv. frankov, 100 rubljev = 266.66 švic. franka, 100 pezos (Buenos Aires) = 220 švic. frankov, 100 milbreisov = frankov, 100 švedskih, norveških 165 švic. frankov, 100 jenov (Jokahama) = 258 švic. frankov.

bi se ne bil vrnil. To trdi »Obzor«, ki dá svoj izum lahko takoj patenirati.

— Podpolkovnik Svabič odlikovan. Regent Aleksander je odlikoval z redom Belega Orla IV. vrste konjeniškega podpolkovnika Stevana Svabiča v priznanje njegovih zaslug, ki si jih je pridobil v vojni. Podpolkovnik Svabič je v Ljubljani dobro znan. Vračajoč se ob prevratu iz avstrijskega ujetništva na Salzburškem, je s svojimi vojniki ostal v Ljubljani ter se dal na razpolago narodni »vladi«. Na čelu svojega oddelka je odlično sodeloval pri vzpostavitvi miru in reda v Ljubljani. Takrat so Italijani že prodirali proti Ljubljani. Pojavili so se že na Vrhniki in bili na potu proti Brezovici. Ljubljana je bila v neposredni nevarnosti, da jo okupirajo Italijani. V tem velenemskem trenutku je Svabič po lastni inicijativi odposlal Italijanom nasproti svoje odposlanstvo ter jim sporočil, da se v Ljubljani že nahaja srbska vojska, ki bo takoj posegla po orožju, ako bi Italijani nadaljevali svoje prodiranje. Italijani, boječ se konflikta, so se umaknili. Tako je Ljubljani ostala prihranjena italijanska okupacija. Za to pravimo: Ako je umestno kako odlikovanje, je umestno podpolkovnika Svabiča, ki si je za našo ožjo domovino, zlasti pa za Ljubljano zares pridobil neprecenljive zaslug.

— Kulturnim delavcem in društvom. Pozivljamo vsa kulturna društva in vse kulturne delavce, da se udeležijo oziroma pošljejo zastopnike na velevažen posvet, ki se tiče nevarnosti, preteče enemu naših prvih kulturnih zavodov. Posvet se vrši v prostorih Slovenske Maticе, Kongresni trg 7, v ponedeljek 11. t. m. ob 6. uri popoldne. Sklicatelj: Društvo slovenskih leposlovcev.

— Zgradba pravoslavne cerkve v Ljubljani. V Ljubljani se je ustanovila pravoslavna cerkvena občina. Predsednik te občine je zdravnik dr. Pavel Avramović. Pravoslavna cerkvena občina namerava zgraditi v Ljubljani svojo cerkev. Zaprošila je, da se ji dovoli zgraditi monumentalno pravoslavni božji hram na trgu kralja Petra. Kakor je občinski svet naklonjen stremljenju pravoslavne cerkvene občine, da si postavi svoj božji hram, vendar tej prošnji iz stvarnih razlogov ni mogel ugoditi, ker ne kaže, da bi se zazidal edini večji trg v Ljubljani. Ali bi ne bilo prikladno stavbišče za to cerkev na svetov bivšega Knežjega dvorca nasproti banke »Slavije«?

— Davek na vojno dobičke. K noteti, pridobitni pod tem naslovom v našem listu z dne 10. t. m., št. 84, nam pošljia finančna delegacija sledečo pismo. Plačilni nalogi davčne administracije v Ljubljani v lokalnem prometu niso oproščeni poštnine. Kljub temu so se dosedaj dostavljali po pošti, ker je bila poštnina pavšalirana. Pred nedavnim časom je pa poštna uprava odklonila nadaljnje pavšaliranje, in vsi poskusi delegacije, da bi se zopet uvedlo, so doslej ostali brezuspešni. Dokler poštna uprava vztraja na tem stališču, delegacija v notici izraženi želji, kakor rada bi to v lastnem interesu storila, žal ne more ustreči, ker frankirano dostavljanje radi prevelikih stroškov ne more priti v poštev.

— »Sveta vojska« proti piančevanju in razuzdanosti. V nedeljo ob 10. dopoldne je priredila »Sveta vojska« v verandri hotela »Uniona« sestanek, na katerem so bili razgovori o perečih, sedanjosti družbo v globino razjeda očih pojavih piančevanja in razuzdanosti. Sestanek je bil nestrankarski. Sestaneke so posetile zlasti resne, starejše žene. Vsi govorniki so povdarjali kvartilni vpliv alkoholne epidemije, ki obnemava mladino v divje ekstese razuzdanosti. »Sveta vojska« si je nadela idealno nalogo z vsemi sredstvi zajezi ti socialno kronično bolezen družbe. Vabljeni so vsi, zastopniki vseh strui, da sodelujejo in podpirajo to akcijo. Simpatiziramo s to akcijo in ji želimo uspeha, menimo pa, da tega uspeha ne bo imela, dokler bo njen predsednik aktivno posegal v politične borbe ter stal na čelu profitoskolske gonje.

— Ivan Kramer. Iz Trbovelj nam dohaja tužna vest, da je danes ponoči tamkaj umrl v 63letu svoje starosti g. Ivan Kramer, trgovec in posestnik, oče g. ministra na razpoloženju dr. Alberta Kramera. Pokojnik je bil stober slovenstva v Trbovljah v najhujših časih, ko so Nemci, podpirani od Trbovelske premogokopne družbe, z vsemi sredstvi delovali na to, da spravijo to veliko slovensko občino v nemškutarske roke. Bil je neumorno delaven na gospodarskem in političnem polju ter je s svojim delom največ pripomogel k temu, da se je slovenski življenj v Trbovljah tako okrepil, da je morala z njim računati tudi Trboveljska druž-

Telefonska in brzojavna poročila.

NAS PRORAČUN.

—d Beograd, 9. aprila. V finančnem ministrtvu je zaključena razprava o proračunu ministrtva za trgovino in industrijo. Pričela se je razprava o proračunu ministrtva za promet, ki znaša 763.119.000 dinarjev za Srbijo in 3.390.874.678 kron za druge kraje. Proračun preteklega leta je znašal 132.578.129 dinarjev in 1.874.787.032 kron. V spremnem pismu navaja minister za promet, da je največ izdatkov namenjenih izboljšanju prometa in za gradbo nekaterih novih objektov, ki so sedaj najpotrebnejši za obnovo prometa. Izdatki proračuna gradbene direkcije znašajo 186.000.000 dinarjev, za rečno plovbo pa 7.160.000 dinarjev. Za ministrtvo samo so vproračunani izdatki na 4.560.000 dinarjev. Izpolnitev glavnih prog, razširjenje glavnih kolodvorov, osnovanje in ureditev delavnic za popravila so najpotrebnejša dela. Dotlej, dokler ne bodo železnice imele večjih letnih dohodkov, bo v proračunu

deficit. Ministrtvo za promet predvideva, da bodo dohodki, ki bi bili mogoči iz posameznih direkcij, večji za 4 odstotke. Uvažajoč, da se promet mora podpirati, je finančni minister sporazumno z ministrskim svetom odobril izposojila, dvignjenega pri Narod. banki, ministrtvu za promet kredit v znesku 200 milijonov dinarjev.

POLJSKA NE PRIPRAVLJA VOJNE.

—d Zagreb, 9. aprila. Poljski generalni konzulat v Zagrebu odločno zavrača vse vesti, ki poročajo, da pripravlja Poljska novo vojno proti Rusiji. Poljska republika je skenila mir v Rigi po vsiljeni ji vojni, v kateri je branila samo lastne upravičene pravice, ter želi živeti v priatelstvu z vsemi sosedi in daje sedaj najboljši dokaz svoje miroljubnosti z demobilizacijo večine svoje vojske. Vse vznemirjajoče vesti prihajajo iz krogov, ki so hoteli povzročiti devalvacijo poljske valute.

ba. Bil je soustanovitelj »Sokolac« in pevskega društva, 30 let je načeloval »Gasilnem društvu«, dolga leta je bil odbornik »Gasilske zveze«. Zaupanje svojih soobčanov ga je poslalo v občinski svet, kjer je bil dolga leta podžupan, do zadnjega pa član občinskega sveta. Bil je jeklen značaj, kremenit naprednjak, ki je procvitil in razvil napredne stranke v Trbovljah posvetil vse svoje življenje, in navdušen Jugosloven, ki je v Jugoslaviji zrl uredenosti svojih življenjskih idealov. Kot tak je užival v celotni Posavju največji ugled in splošno spoštovanje. Pogreb bo v sredo ob 4. pop. Bodi vrlému našemu somišljeniku ohranjen ljub spomin, spoštovanu rodbini iskreno sožalje!

— Povrnitev civilnih oblik. Vojška intendantca za Slovenijo v likvidaciji opozarja da je ukijena izdaja civilnih oblik posamnikom. Oblike se bodo dostavljale potem občinskih uradov. Osebo dohajanje po obleko je torej popolnoma brezuspešno in se naj opusti.

— Zaprite prodajalne, gostilne in kavarne. Jutri se bo vršil protest, shod v Narodnem domu proti krivični odmeri davkov. V znak protesta za prosljubljanski trgovci in obrtniki, gostilničarji in kavararji za čas protestnega shoda med 10. in 12. uro svoje obratvalnice.

— Mestna draginja. Dne 11. t. m. je šla deputacija mestnega občinskega sveta k predsedstvu deželne vlade za Slovenijo ter predložila nujne predloge glede neznozne draginje, povzročene po, v vseh oziirih svobodnem izvozu in trgovanju z živino, brez vsakega oziira na domači trg. Gospod predsednik deželne vlade dr. Bačič je vzel predlog, da se ukine začasno izvoz popolnoma ali omeji samo na izvoz mesa po prejšnji carini, kot se je to vršilo pred 19. februarjem 1921, na znanje in obljubil v tem vprašanju najizdatnejšo pomoč.

— Umlj je v Idriji g. Frane Dežela iz znane narodne rodbine Deželov. Pokojnik je bil blag mladenič, zaveden Sokol, bivši pevsodaja Delavskega bratnega društva, član dijaškega orkestra »Struna«. Leta 1915. je moral na fronto, leta 1916. je bil težko ranjen v levo nogo in je več let prebil po bolnišnicah v težkem telesnem in duševnem trpljenju, katerega ga je še šele zdaj rešila smrt. Vzornega narodnega mladeniča bodo njegovi prijatelji, katerih ni imel majhno število, obdržali v lepem spominu, družini pa naše iskreno sožalje!

— Velik gozdni požar pri Lazah. Lazah. Včeraj popoldne se je vnela suha trava in vresje v gozdarstvu nad postajo južno žel. Laz. Požar se je mahoma razširil. Visoko v nebo so se dvigali gosti oblaki dima. Gorelo je do pozne noči. Požar je uničil velikanski gozdni kompleks. Objel je več gozdnih vrst. Škoda je ogromna.

— Lastniki psov se opozarjajo, da 12. aprila 1921 poteče rok za popisa psov. Kdor zamudi rok, bo najstrožje kaznovan v zmyslu razpisa mestnega magistrata ljubljanskega z dne 17. marca t. l.

— Na železnici najdeni predmeti. Na kolodvoru južne železnice v Ljubljani se nahajajo v shrambi sledeči, na železnici najdeni predmeti: en moški klobuk, 1 odeja, 1 muf, par rokavic, 2 ruti, 1 žepna ura in 1 zavitek dokumentov. Imetelji lahko označena predmeta ogledajo na kolodvoru.

— Izgubljena zlatina. Soprog železniškega uradnika Josipa Smerdu je izgubil v opernem gledališču zlat uhan s velikim dijamantom. — Delovodja Anton Merljak je na poti iz Spodnje Siške do Kolodvorske ulice izgubil 2 zlata prstana. Carinska uradnica Ana Smerkolj je v opernem gledališču izgubila zlato zaplestico.

— Izgubljena hranilna knjižnica. Dijak Srečko Lukman iz Spodnje Siške je izgubil hranilno knjižico Mestne hranilnice ljubljanske z vlozgo 2050 K. — Smrtna kosa. Umrila je včeraj v Ljubljani, na Starem trgu v Ahacčevi hiši v 76. letu starosti ga. Marija Pucova, mati odvetnika dr. Dinka Puc in urednika Ljublj. dopisnega urada dr. Frana Puc. — V Moravah je po daljši bolezni umrla gospa M. Tomanova, soproga g. nadučitelja Tomana in mati ravnateljice mariborske podružnice »Jadranske banke«. Blag jima spomin, rodbinam naše sožalje!

Kultura.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama.

Fonedeljek, 11. aprila: Mrakovi. Red D.

Opera.

Fonedeljek, 11. aprila: Zaprt.

Torek, 12. aprila: Zlatorog. Red B.

Sreda, 13. aprila: Zaprt.

— Glasbena Matica. Opozorjamo na koncert gg. Costaparrara - Schweiger - Vasiljeva, ki se vrši danes ob 8. uri zvečer v Unionu.

— Vstopnice za pomladanski koncert »Ljubljanskega Zvona« dne 18. aprila se že dobe v Dolencovi trafiki v Prešernovi ulici. Ker je vzporedno izredno lep in se izvajajo skoro izključno nove pesmi skladatelja Adamiča, je pričakovati obilne udeležbe, zato priporočamo obištevati, da si pravčasno preakrbi vstopnice. Podrobnosti o vzporodu poročamo v prihodnjih dneh.

— Ilustrovani list »Plamen«. Izšla je 7. številka tega ilustriranega lista, ki se šteje za bolj razširja v raznih krogih naše javnosti. Na prvi strani prinaša leno sliko o veličastni žalni manifestaciji v Ljubljani dne 20. marca t. l. O istem dogodku ima tudi v notranjih

stranah več slik. Sploh je prav ta številka bogata na raznoličnih lepih slikah. Vsebinska vsebina je nastopna: I. Zoroc: Zmote in konce gđ. Pavla (Nadalj). V. Jelenc: Jugoslov. dobrovoljstvo. II. Cvetko Golar: Nočna pesem. Humorist Rado Murtni objavlja bogato ilustriranega četrtega ženina »Naše Koprnelec«. Posebno ta šaljivi spis »Zenini naše Koprnelec« sprejema širša javnost z veliko hvaležnostjo in komaj prikaže nadležjanja. Narod. slikar D. Inkjostri objavlja z raznimi poetki drugi članek svojega spisa: »Kapital in delo v zvezi z jugoslovansko dekorativno umetnostjo«. Ti članki prinašajo popolnoma nove smeri v pojmovanju mlade dekorativne umetnosti po narodnih motivih. Nadalje sledijo: S. K.: Znamenja. (Pesem.) C. G. objavlja malo znano Gregorčičovo pesem: Veliki bolnik. Pod črto nadaljuje kriminalni roman I. Š. Orla: Pasti in zanke. Slednji se vrstijo predeli s politično kroniko, Nove knjige in Razno. Ilustriran

Iz seje ustavotvorne skupščine.

Debata o akciji proti komunizmu.

— d Beograd, 9. aprila. (Nadaljevanje govora notranjega ministra Draskovića). Vlada je vedela, kaj je delala. Za vse, kar je napravila, ni imela zakonskih pooblastil. Treba je bilo, ali prekrizati roke, pa naj bo kar hoče z narodom, ureditvi države in našo bodočnost — ali pa delati sprčo zakonskih nedostatkov tako, kakor so delala druga zakonodajna telesa. Minister je zavrl: Vse to sem vam razložil v imenu vlade dr. Vesniča in Nikole Pašića in v svojem imenu, vi pa sodite. Mi nismo mogli drugače. To delo za nas ni bilo triletno, in če ne bi bili prisiljeni k temu, bi tega ne bili storili. — Naro so govorili dr. Sima Marković, Zarko Mladinović, Jovan Jovanović, Eibin Krištan, Pavle Pavlović, Vojislav Lazić in Dragutin Pečić. Nato pa je zopet povzel besedo minister Drasković in rekel, da hoče podati resume debate in se ozreti pri tem na govore raznih govornikov. Z ozirom na govor zemljoradnika Lazića glede naredb za odvzemanje orožja, češ da so odvzemale orožje samo politične oblasti, pravi, da so ga odvzemale tudi okrožne komande, da bi se na ta način zadovoljilo vojaških zahtevam. Na pripombo posl. Pavičiča glede ustanovitve narodnih gard, pravi, da je bilo to ustanavljanje spontano in ni bilo odvisno od obznanja. Misli, da je takoj, ko se je zvedelo za organiziranje narodne garde odposlalo ministristvo cirkularno brzojavko. Če ta brzojavka ni bila odposlana vsem krajem, so jo pa dobili vsaj tisti kraji, odkoder so bili javljeni. V tej brzojavki stoji: »Vlada je hvala dobrih državljaniom, ki so sodelovali pri tem, da se ohrani red in mir v državi, pa vlada je sama dovolj močna, da napravi mir« — V brzojavki priporoča vlada oblastem, naj svetujejo meščanom, naj ne skrbijo več za to. Minister meni, da bo poslanec Pavičič s tem zadovoljen. Sedanjim komunizem pa ni več komunizem. Vprašanje je, ali je to pokret na desno, ali pa samo taktika, da se nasprotnik uspa. On meni, da je najbrž to zadnje in navaja nekatere citate, ki potrjujejo njegovo mišljenje. Nato pravi dalje: »Kapitalizem je v Rusiji zlomljen. Na njegovo mesto pa je prišel in zagospodaril ameriški kapitalizem. (Klici v centru in na desnici: Tako je!) Današnja boljševiška Rusija je padla na kolena pred ameriškim milijarderji. Mi pa ne moremo uničiti kapitalizma, ker služijo družbi. Lenin je sam priznal, da Rusija ne more živeti brez kapitalizma zapadne Evrope. Kaj pa bi rekel Lenin potem, če bi padel tudi zapadno-evropski kapitalizem tako, kakor je padel ruski? Kako bi mogel tedaj pospeševati kulturo? Njegov kapitalizem ne dopušta nobenih stikov s kulturo, ruski komunizem in kultura se izključujeta. Na pomno posl. Jovanovića odgovarja, da je mnogo lažje, delati po zakonih, ki so jih izdelali drugi, kakor pa sam delati zakone. Komunistični pokret je pokret za uničenje

list »Plamen«, ki se šteje za bolj spopolnjen, zasluži, da se razširi po vseh slovenskih hišah; gotovo bo dobrodošel raznim bralcem najrazličnejšega obzora. Naročniki stane le 36 K za četrtletje, za pol leta in celo leto v razmerju. Novi naročniki lahko dobe še vse še izšlo številke. Uprava je na Kongresnem trgu št. 19.

— Novi moški zbori. Izšlo je Pet veselih pesmi za moški zbor zložil in moškemu zboru »Ljubljanskega Zvona« poklonil Emil Adamič. Založilo in izdalo pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani. Naslovno stran naslikal akad. slikar Maksim Gaspari. Cena partituri 5 dinarjev. Vsebinska: Ivo Peruzzi: »Fantovske«; Ivo Peruzzi: »Za platom«; Ivo Peruzzi: »V jutru«; Cvetko Golar: »Ali ne izhaja jasna zarja?«; Cvetko Golar: »Mlada pesem«. — Izdaja je napredaj pri društvu in v ljubljanskih knjigarnah. Našim zborom jo v nakup toplo priporočamo.

države. Ustava prepoveduje udruženja, ki so protizakonita. Tako udruženja izdajajo časopise. Ako se zabranijo ti časopisi, za to ni treba zakonov. Te lahko napravi oni, ki je odgovoren za red in za normalne razmere v državi. O odnosih komunizma proti državi se je razpravljalo še pred drugim forumom, ki je bil bolj pristojen, kakor ti isti forum, pred katerim je staval to vprašanje posl. Jovanović. Ta forum je kultura. Pred prosvetnim svetom je staval g. minister prosvete vprašanje, ali morejo biti komunisti narodni učitelji. Svet je odgovoril, da ne morejo biti. (Hrup pri komunistih). Vrlina politika ni, izogniti se odgovornosti, ampak sprejeti jo. Vlada jo je tudi sprejela (Odobravale v centru in na desnici). Minister Drasković se nato sklicuje na razsodbo kasacijskega sodišča v primeru sodnika Bratojevića radi njegove komunistične akcije. Sklicuje se na končno razsodbo in pravi, da je najvišje sodišče ugotovilo, da ta sodnik ne more biti v državni službi. Glede priitbe posl. Jovanovića, da na razsodbi ni bilo vladarjevega podpisu, pravi, da ta formalna opomba poslancu ni bila potrebna. Če je posl. Jovanović rekel, da je na enem takem dokumentu videl podpis predsednika vlade in njegov, pravi, da se tega ne kesa. Pravi, da absolutno ni v zadržki čeprav bi bilo vse proti njemu in če bi bil sam med 300 do 400 poslancov v skupščini, bi vendar govoril in delal istotako. (Odobravale na levi in na desnici). In koncu pravi minister Drasković, da je s tem povedal vse, kar je imel povedati brez posebnih pooblastil s strani vlade. Vsi radikalni in demokrati poslanci so popolnoma svobodni v svoji odločitvi. (Odobravale v centru in na desnici).

— d Beograd, 8. aprila. Po govoru notranjega ministra Draskovića na današnji seji konstituante je govoril komunist dr. Marković, ki je pobijal izvajanja ministra Draskovića. Za njim sta govorila poslanec dr. Pavičič (Narodni klub) in socialni demokrat Eibin Krištan, ki je govoril proti obznanju. Poslanec dr. Milorad Miloradović (težak) je govoril za obznanje. Za njim je dobil besedo komunist Pavle Pavlović, ki je poudarjal, kako so se delavci borili za to državo, ki pa jim sedaj krši svobodo. Zahteval je, naj se dokumenti predlože sodišču, kjer se bo gotovo izkazalo, da so po nrejeni ali izmišljeni. V imenu demokratov je govoril poslanec Pečić, ki je nastopil za obznanje. Nato je dobil besedo posl. Vojislav Lazić (zemljoradnik), ki je napadal obznanje in komunizem. Nato se je vršilo glasovanje. Proti obznanju so glasovali socialni demokratje, republikanci, komunisti in del zemljoradnikov, od radikalcev pa dr. Ivančič; poslanec Gavro Jovanović je zapustil dvorano pred glasovanjem. Poslanec Nastas Petrović ni prisostvoval seji. S tem glasovanjem je vlada dobila popolno zaupnico. Seja se je končala ob 24.

Najnovejša poročila.

ZAUPNICA VLADI.

— Beograd, 10. aprila. Zaupnica Pašićevi vladi, ki jo je včeraj sprejela ustavotvorna skupščina na predlog poslanca Pečića, se glasi: »Stoječ neomajno na braniku države, a prepričana, da odgovarja želji za mir vs« države, poziva ustavotvorna skupščina vlado, da čim najprej napravi in predloži dopolnitve in poostitve zakonskih odredb, s katerimi se bo preprečilo vsako ugrožanje države in njenih uredb ter javnega in privatnega prava. Odobravajoč odredbe, storjene za sedaj v nujni obrani države, preha ja ustavotvorna skupščina na dnevi ni red.«

DOGODKI V JUŽNI ISTRI — KOMUNISTIČNO DELO.

Čilija komunistični agitator. — Trst, 10. aprila. Zadnja poročila kažejo dogodke v južni Istri v novi luči. Ne gre za odpor zavednega hrvaškega ljudstva proti Italijanom radi narodnostnega preganjanja, marveč za komunistično akcijo, ki se je razvila v Karpanu in potem raztegnila na Krnico. Fašisti vršijo v Istri narodnostni boj in vsakemu dogodku našljejo narodnostni motiv, samo da bi opravičevali svoje divjanje proti jugoslovanskemu ljudstvu. Tisti visokosolec Čiliga ni nikak »vrl hrvaški deček«, marveč komunist, kateremu je bil na srcu le odpor komunističnega značaja. Oče tega Čiliga je bil Frankovec. Nahaja se sedaj v Mostaru v Hercegovini. Sin se ni čutil Jugoslaven in je to tudi

odkriti priznaval. Kot visokosolec se je nazval boljševiškega duha in postal strasten komunističen agitator ne na jugoslovanski, kakor za slikajo italijanski listi. Narodnjakom na Proštini je delal neprimke. Da se je ljudstvo udalo njegovim agitacijam, za to treba vpoštevati revščino teh ljudi in analfabetstvo. Za vojne so bili evakuirani in so grozno trpeli po Avstriji okoli. Sedaj oblasti lovijo Čiliga, pa ga ne dobe nikjer, ker je pobegnil najbrže zopet v Jugoslavijo, iz katere je bil izgnan zbog svojega komunističnega rovarjenja. To ugotovitev resnice o dogodkih v južni Istri treba posebej poudariti, ker bodo Italijani evropski javnosti slikali Jugoslovane, nove italijanske državljane, za element, ki je državi skrajno nevaren potlačil na bode istino o komunističnem rovarjenju v Istri.

— Trst, 10. aprila. Čete so predvčerajšnjem zasedle karpanske rudnike. Nad mesec dni so jih imeli v svojih rokah rudarji, ki so se bili polastili vseh poslopj, skladišč in uradov. Številne skupine vojaštva so naskočile rudarske pozicije, pomagala je iz zaliva mornarica. V prvih napadih je bilo nekaj mrtvih in ranjenih. Nekaj rudarjev je pobegnilo, veliko število je bilo aretiranih. Med njimi tudi eden izmed voditeljev po imenu Pipan. Rudniki niso nič poškodovani.

— Pula, 10. aprila. Vrše se aretacije udeležnikov karniškega odpora. Ko so pripeljali karabinierji v dveh kamionih 34 kmetov v Vodnjan, je teklo prebivalstvo na kup okoli njih in karabinierji so priustili, da so Vodnjanci zmerjali kmete in nekatere tudi pretepli.

— Trst, 10. aprila. V Puli so se pripravili na zasedbo rudnikov, kakor da bi šli na pravo vojno. Hoteli so poslati v pristan Rabac celo jedno vojno ladjo. Potem so iz krniškega pristanišča poslali v pristan Rabac torpedovko »Stocco«. Vojstvo je bilo pripeljav s seboj tudi dve strojinici. Mornarji s torpedovke so zasedli takoj mostiče in potem se je po načrtu izvršil napad na rudnike, ki se je izvršil brez posebnih dogodkov. Konstatalo se je pozneje, da so bili v rudniku najhuši komunistični agitatorji komunisti-rudarji iz Bologne, ki so bili dali svoje tovariše, ki so se bili izrekli proti stražku, zapreti v rudniku. Na prostoru rudnikov so našli mnogo bomb, min, eksplozivnih snovi vseh vrst. Na Lobinščino je poslana sodna komisija, da vse preišče in ugotovi.

Gener. civilni komisaritrat je izdal komunikce, v katerem konstatira, da ona dva delavca, ki sta ostal mrtva v konfliktu, nista bila ustreljena, marveč sta bila ubita vsled eksplozije bombe, ki je počila, ko sta jo hotela vrčti na vojake.

ARNAUTI PRIPRAVLJAJO NOV NAPAD NA NAŠA DRŽAVO.

— Beograd, 10. aprila. Iz Debre poročajo: Med Gubičnikom in Debro se opaža novo gibanje Arnautov, naperjeno proti naši državi. Voda tega gibanja je neki Kaljos Zajac. Za to gibanje je odgovorna vlada v Tirani.

STAVKA RUDARJEV V PEČUHU.

— d Beograd, 10. aprila. Včeraj je v rudnikih v Pečuhu izbruhnila stavka, ki ima ekonomski značaj. Uvedla so se pozajanja. Upati je, da bo stavka prenehala v dveh do treh dneh.

NOVI DAVKI?

— Beograd, 10. aprila. V ministristvu financ je zbral poseben finančni komite materialja za izdelavo enotnega finančnega zakona za celo našo državo. V projektu so baje novi davki in takse. Mnoge dosedanje takse se bodo pov ečale.

BOJKOT SLUŽBENEGA VOLIL. NEGA DELA.

— Milan, 10. aprila. Mestni funkcionarji so napovedali bojkot volitvenemu delu, ker parlament ni rešil njihove zahteve po draginskih dokladi. Uradniki so izjavili, da se ne lotijo nikakega službenega dela za nove volitve, dokler ne dobe zahtevane rešitve. Poslali so tudi deputacijo v Rim.

NEMCIJA PRED KATASTROFO?

— d Berlin, 10. aprila. Pariški poročevalci lista »Vossische Zeitung« piše, da je dobro poučena francoska osebnost izjavila, če se do 1. maja ne doseže sporazum z Nemčijo, bo francoska vlada odredila ukrepe, ki bodo pomeli naravnost katastrofo za Nemčijo. Kakor stoji stvari danes, je položaj skrajno resen.

RAZDELITEV GORNJE SLEZIJE.

— Berlin, 10. aprila. Po poročilu »Schlesische Landeszeitung« baje Anglija ne bo delala zaprek razdelitvi Gornje Slezije med Nemčijo in Poljsko. General Lerond je baje prinesel seboj v Pariz poročilo, ki bo podlaga za predvideno določitev meje. Francija se bo najbrže odločila za Korfantičev načrt. Francoska uprava pa bo najbrže še tudi po določitvi meje ostala dala časa v Gornji Sleziji, vojaško varstvo pa bodo prevzeli poljski polki. Poljaki so za to že vpoklicali 30.000 mož pod orožje. Po varšavskih vesteh »East Europe« je izjavil Lerond poljskim častnikarjem pred svojim odhodom v Pariz, da se bo izvedla razdelitev Gornje Slezije gotovo po Korfantičevem načrtu. Industriko ozemlje z okraji Rybnik, Pšani, Katowice, Bytom, del Gliwic in Zabrze pripade Poljski, pri Nemčiji pa ostane samo del Kludborga. Kakor javlja »Schlesische Landeszeitung«, so vojaški obvezanci na Čehoslovaškem dobili pozivno povelje, kar je v zvezi z udeležbo čehoslovaskih čet pri izvedbi nadaljnjih sankcij po 1. maju.

STAVKA V ANGLIJI. — SPO-RAZUM.

— d London 9. aprila. Po pogajanjih, ki se so končala še zvečer, je izjavil predsednik trovezve Thomas, da se je sklenil sporazum v nastopnem: 1. Vlada bo do ponedeljka dopoldne sklicala konferenco zastopnikov delavcev in lastnikov podjetij v svrhu pogajanj glede spornih vprašanj. 2. Zveza rudarjev mora zvečer pozvati vse svoje sekcije naj se vzdrže vseh takih dejanj, ki bi preprečevala delo tistim delavcem ki po rudnikih opravljajo varnostna dela in jih vzdržujejo za stavke in da ne bodo storile ničesar takšnega, kar bi prisililo vlado, da bi morala rabiti orožje.

Gospodarske vesti.

— d Čebuljica se je letos zelo malo pridelalo. To dokazuje, kar mu je cena na ljubljanskem trgu že do K 14 za liter. Ker je čebula v sosedni Hrvatski še važnejši živež, se pomnikanje čebulčka občuti tam tembolje in se plačuje še višjo ceno. Ker se čebula lahko tudi iz semena vzgoji, podamo sledeče poljasnilo: S pravilnim ravnanjem se čebula da pridelati tudi iz čebulnega semena. Čebulno seme se prav plitvo poseje, oziroma se sploh pod zemljo ne spravi, ampak nasejano gredo samo pritise ali z zalivanjem v zemljo spravi. Najboljši uspeh se doseže ako se seme poseje v z okni pokrite gorke gnojeve grede ter se v takih gnojnih gredah dobljene mlade čebulne sadike presade v drugi polovici meseca aprila na stalno mesto. Kdor ima takih gorkih gred, naj seje čebul-

no seme po možnosti zgodaj pomladi na sejnalne grede, kjer bo pridelal v drugi polovici meseca maja sadiko, ki jih je posaditi na stalno mesto. Na eni ali na drugi način dobljene čebulne sadike je potem posaditi na stalno mesto, to je na prostor, ki je že od poprej dobro zagojen, kajti čebula, pridelana na sveže gnojenem prostoru, ni trezna. Čebula dobro uspeva na gorkih, sprsteninskih in bolj suhih tleh, dočim težke ilovnate zemlje in mokrote ne prenese. Sadike je saditi v vrste, ki so kakih 20 cm narazen. Poleti se take sajene čebulne sadike dva do trikrat okopljejo in oplevejo in pri dolgotrajni suši po potrebi zalivajo ter je prav ugodno, če se vodi pridene nekoliko razkrojene gnojnice, zlasti iz strnišča, ker to zelo ugodno upliva na dobljenje čebule. Vse drugo delo pri pridelovanju čebule iz sadik je (kakor, kakor pri pridelovanju čebule iz čebulčka). Če se vse prav naredi in izbere prikladno zemljo, se na ta način iz čebulnega semena da pridelati ravnotako lepa in debela čebula kakor iz čebulčka. Za pridelovanje čebule iz semena so posebno priporočljive italijanske ske vrste ki dosežejo iz semena pridelana do en četrt kg, težke čebule.

— g Vinska kontela v Prekmurju. Prekmurje se je dodelilo v področje državnega kletarskega nadzornika v Mariboru. Ta nadzornik bo izvrševal odslej na omenjenem ozemlju vinsko kontrolo v zmyslu predpisov, ki se našajajo na vinsko kontrolo.

— g Na občnem zboru Demeške stavbinske družbe »Union« v Ljubljani je bila sklenjena dividenda po K 30 za delnico, za poslovno leto 1920. Dividenda je izplačljiva 1. julija 1921.

— g Organizacija trgovske in politične informativne službe. V ministristvu za trgovino se živahno pripravljajo organizacija trgovske in politične informativne službe v inozemstvu. Dosedanje agencije se bodo zamenjale s primernejšimi, manj kompliciranimi in cenejšimi institucijami.

— g O naši valuti. Iz Beograda poročajo: Kurs dinarja je prišel na vest, da je naša država vzela od Narodne banke 850 milijonov dinarjev preduma, padati. Kakor se izve, to ni predujem, marveč obrtni kapital, ki ostane v banki kot rezerva za državo. V mesecu marcu država pri Narodni banki ni vzela nikakega denarja. Obremenitev države pri Narodni banki znaša v celoti nekaj nad 4 milijarde dinarjev. V primeri z drugimi državami je finančno stanje naše države popolno. Letošnji deficit bo iznašal kvečjemu eno milijardo dinarjev. Omejitev uvoza z novo carinsko tarifo in olajšanje izvoza bo v najbližjem času ugodno vplivalo na našo valuto.

— g Padanje cen v Romunski. Is Bukareste poročajo: Te dni je prišlo na tukajšnjiem tržišču do velikega poloma in so mnogi trgovci popolnoma uničeni. Od srede meseca marca so padle cene industrijskim izdelkom v par dnevih za 100 do 170% ter še vedno padajo. V Galacu stane danes kilogram sladkorja samo še 7 letov. Na borzi vlada veliko vznemirjenje. Krivci tega padanja so velike banke, ki so se v zadnjem času bavile samo s trgovino blaga. Trgovci so sklicali več protestnih skupščin, kjer so protestirali proti temu, da banke ne dajejo več kreditov ali pa samo proti oduškim obrestim, ki znašajo do 80%.

— g Betonsko-okroglo železo. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani ima v zalozit večjo množino betonskega okroglega železa 8 do 22 mm močnega in 10 do 12 in dolgega. Interesenti naj priljavijo svoje potrebščine pisмено ali ustmeno na urad za pospeševanje obrti v Ljubljani, Dunajska cesta št. 22.

Borze.

— d Curih, 9. aprila. Dovize: Beroln 9.37%, Holandija 200, Novi Jork 579, London 22.53, Pariz 40.70, Milan 25.25, Kodanij 104, Stockholm 136.35, Kristianija 93.50, Madrid 80.25, Buenos Aires 190, Praga 7.85, Budimpešta 1.97%, Zagreb 4.05, Bukarešta 8.680, Varšava 0.70, Dunaj 1.52%, avstrijske žigovane krone 0.97.

— d Praga, 9. aprila. Dovize: Amsterdam 2568.50, Berolin 119, Curih 1273.50, Milan 321, Pariz 522, London 228.25, Novi Jork 72.75, Beograd 206.30, Bukarešta 109.25, Sofija 89.25, Dunaj 10.85, Varšava 8.37, Zagreb 50.95, Budimpešta 24.50, Valute: nemške marke 119, švicarski franki 1268.50, italijanske lire 318, francoski franki 519, angleški funti 286.25, dolarji 70.75, dinarji 197.80, levi 109.25, levi 85, avstrijske krone 10.85, poljske marke 8.37.

Darila.

Upravi našega lista so oddali naslednje darila: »Gospodstveni Zvon«: g. Fr. Cotman, preglednik fin. kontr., 150 K, dar oddelka finančne kontrole v Dovjem; »Jugoslovansko Matice«: g. Fr. Cotman, pregled. fin. kontr. v Dovjem, 150 K, dar oddelotnega oddelka finančne kontrole, in vesela domača družba zbrala ob priliki godovanja g. Franca Berganta star. in ml. 70 K; skupno 220 kron.

dijaško društvo »Domovina«: ga. Gabrijele Kornelja, Glišič, 30 K in »Dijača z domljeno hrbenico«: ga. Gabrijele Kornelja, Glišič, 30 K, mesto cvetja na krsto pokojna ga. E. Franzl.

Srečna hvala!

Glavni urednik:
Rasto Pustoslavšek.
Odgovorni urednik:
Božidar Vodeh.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo,

LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 50, v lastnem poslopiju.

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana. Telefon šte. 40 in 457.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predumi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd.

Več oprave se radi preseljuje ceno prod. Poizve se: Gradisce št. 11 II. nadstropje, d. 2528

Perica se išče za na dom enkrat mesečno. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 2521

Geno se prodasta

dve stari postelji s spodnjima modocima, dve nočni omarici s kamnitimi ploščami ter umivalnik. Poizve se v upr. Slovenskega Naroda. 2524

Mehanična vrvarna, terilnica, predilnica Anton Sinkovec, Kranj - Grosuplje sprejme za tvornico Grosuplje

samosvojno pisarniško moč Pismene ponudbe z navedbo referenc. Začetniki izključeni. 2520

Slike kralja Petra Narodna knjižarna v Ljubljani. Cena K 24.-

Stensko ogledalo, dobro ohranjeno, vel 115x90, so prod. Cena 1.300 K. Poizve se v upr. Slov. Naroda. 2536

Želim d. bro. idočo gostino ali restavracijo, če mogoče z mesnico, v prometnem kraju ali mestu, v kateri bi se lahko poslovalo. Ponudbe pod „gostilna“ na upravnistvo Slovenskega Naroda. 2525

Inteligentna gospodična dobra kuharica, izurjena v šivanju te večja vseh gospodarskih del, — išče mesto gospodinjice pri samostojnem gospodu. Naslov pove upr. Sl. Nar. 2527

Mlad inteligentni uradnik, Čeh, ki dobro govori nemško, več vseh pisarniških del, strojenisek s 4 letno prak. o v tekstilnem zavodu prosi gg. šefe, da bi se naučil bratskega jezika

za mesto. Plača ne igra vloge. Cenjene ponudbe pod „P. R. 1580“ na Rudolfa Moske, Praha, Příkopy 6. 2530

Lepa enonadstropna hiša za usnjarjo in trgovino v prometnem kraju blizu južnega kolodvora se zaradi preselitve takoj prod. Zraven je tudi lep vrt in druga potrebna posojila. Kje, pove upr. Sl. Naroda. 2526

Spedijska firma

Ludovik Ševar vd. na Rakeku izvršuje točno in nabitre vse v to stroko spadajoče posle, tudi ocarinjenje. 2535

Prave tižaske bičevnike kopriva in razne biče priporoča trdika

Osvald Dobeik, Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 9.

Cigaretni papir Olje chao „Ptič“ 100/100, Abadie, Alje se, Club 100/60 v knjgah, nadalje stročnice Jakobi, Lemo in Radiks priporoča

Osvald Dobeik, Ljubljana, Sv. Jakoba trg št. 9.

Cepilne trte napredaj Cepilne na trta is prve vrste: veliki riziing, mali riziing, silvanec, traminec, izabela. Mešani vrsta: trunta, lipošina, poše in tndi druge vrste. Bela, dobro vkoreninjena šmarica. Vsakega naročnika bočem zadovoljiti, da bo večletni odjemalec. Cene trtam po dogovoru. aloga majhna cena nizka. Alojz Grabar, trtnar, Zagorci, pošta Jurinci pri Ptuj, Štajersko. 2523

Napredaj je centrifugalna sesalica (Hochdruck-Evolventenpumpe) popolnoma nerabljen, iz predvojnega materiala, na 3 stopnje, Neumannovega tipa z. o., ki daje 300 l vode na minuto pri motorni sili 5 konjskih s.l. Ogleda se pri gasilnem društvu v St. Vidu nad Ljubljano. 2463

Sprejme se pri večji ekspertni tvrdi: ki dobro veržiran knjižgovedja ali knjgovodkinja, izurjen v amerikan-kem knjgovodstvu in strojep-sju. Takojšnj nastop in znanje kakoga tujega jezika ima prednost. Ponudbe z ravedbo referenc in plače pod „Export 2453“ na upravnistvo Slovenskega Naroda. 2453

Mlado dekle k otrokom se sprejme. Plača po dogovoru in s o. obniti. Vpraša se v Wirovi trgovini, Selenburgova ulica 3

Išče se v Ljubljani prazna soba za pisarno. Ponudbe na pisarno dr. Ivan Tavčarja, Sodna ul. 2. 2431

Pritlična hiša z vrtom se prod. Več se poizve v Komenskega ulici št. 8 v pritličju. 2471

Kupi se enodružinska hiša, ako mogoče s vrtom. Ponudbe pod „Mira družina 2499“ na upravo Slov. Naroda. 2499

Trgovski lokal v centru Ljubljane, pritličje vhod na trg, suh in svetel, prikladen za vsako trgovino ali manjšo pisarno, se radi resselitve takoj odda. Ponudbe pod „2500/24 9“ na uprav. Slov. Naroda. 2429

Glace - usnje. Prda se po zelo ugodni cenl večja množ na belega glace usnja, kožice vse nad 8 kvadratov. Prima izdelek. Vprašanja je nasloviti na A. Jelenc, Tržič. 2399

Prodaja se popolnoma nova moderna komlema spalna oprava iz trdega lesa in 6 popolnoma novih usnjarstih stolov po godni cen. Ogleda se lahko vsak dan od 10 do 12 dopoldne. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 2447

Sprejme se v trajno delo vrinar, zač. prešivalka in voč dobrih čevljarstvih pomočnikov. Plača za pomočnike akordna, preizač in prešivalka po d. gov. ru. Janko Ješe, Cesta na loko št. 25, Ljubljana. 2441

Prodaja se takoj hiša v Ljubljani z večimi stanovanji, pripravna za tokodolca ali penzionista za K 85.000. Ponudbe se pošiljajo na upr. Slov. Naroda pod „Hiša/2476“. 2476

Čebulno seme originalne italijanske vrste, gente Mamouth, jaune, geant — Rocca, rouge, gent Ro ca Bruin, se dobe pri Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.

Korespondentko, popolnoma večšo slovenščine, hrvaščine in nemščine, perfektno stenografino in -stojepisko, potrebuje tvorniško podjetje v Mariboru. — Nastop čimprej. — Pismene ponudbe na upravo Sl. Nar. pod: „Tovarniška uradnica 2508.“

Dobro idoča gostilna v Mariboru na jako prometnem kraju s tremi gostilniškimi prostori se takoj roda z zalogo mošta in vina vred Pisma pod „Priložnostni nakup“ na Galiserjev anončni biro v Mariboru. 2509

BABICA Bratislava blaga na drž. rudnika Ljubija pri Prijeduru v Bosni išče babico s najmanj šestno prakso. Mesto stalno. Mesečna plača K 60, stanovanje, električna razsvetljava in kurjava zastoj. a živež iz rudniškega konzuma po zelo nizkih cenah (nulerica po tri krone kg). Prošnje, katerim mora biti priložen rojstni in krstni list, domovnica, zdravniško izpr. čevalo in dokumenti o dosodani praksi do najkasneje 20 aprila t. l.

Prodaja se klavir (Bösendorfer) na Dunajski cesti št. 9, I. nadst. pje, levo, od 11. do 12. ure

Otroški voziček za ležanje dobro ohranjen se prod. Naslov pove upravnistvo Slovenskega Naroda. 2484

Meblovano sobo išče 27 leten, dobro situiran inteligentni Ljubljančan. Ponudbe pod „Strogo so-iden 2506“ na upravo Sloven kega Naroda. 2506

Stenograf (inja) za Ljubljano s perfektnim znanjem slov. in nem. stenografije se sprejme v odetni ško pisarno. Nas op. najkasneje 1. junija t. l. Zagotovljena je soba z električno razsvetljavo in cenena prehrana. Ponudbe pod „1879/2511“ na upravo Slov. Naroda. 2511

Proti vknjižbi na hišo in dobremu obrestovanju se išče kratkotrajno

posojilo v znesku 200.000 kron. Ponudbe pod „Posojilo 2478“ na upravnistvo Slov. Na oda. 2478

Velika zaloga električnih razsvetljev, kuhalnikov, likalnikov itd. Neprestano novosti.

Franz Schönbauer, Niederlage von Beleuchtungs-Ornern der R. Dittmar, Gebrüder Bräuner A. - G. in Wien.

Zaloga: Graz, Stubenberggasse 3.

Vabilo

XXI. redni občni zbor

delničarjev Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani

ki se bo vršil dne 28. aprila 1921 ob 10. uri dopoldne v sejni dvorani mestnega magistrata v Ljubljani.

DNEVNI RED:

- 1.) Nagovor predsednikov.
- 2.) Poročilo upravnega sveta o poslovnem letu 1920 in predložitev letne bilance k 31. decembru 1920.
- 3.) Poročilo nadzorstvenega sveta.
- 4.) Odobrenje bilance za leto 1920 in sklepanje o predloženem upravnega sveta glede razdelitve čistega dobička.
- 5.) Dopolnilna volitev v upravni svet.
- 6.) Volitev nadzorstvenega odseka.
- 7.) Slučajni predlogi.

OPOMBA: Občnega zbora se morejo v smislu § 13. pravi udeležiti delničarji, ki položijo vsaj 8 dni pred zborovanjem v centralni banke v Ljubljani ali njenih podružnicah v Brežicah, Idrovoljah, Celju, Gorici, Mariboru, Ptuj, Sarajevu, Splitu ali Trstu, pri Živnostenski banki v Pragi ali njenih podružnicah, oziroma pri Hrvatski Trgovinski banki d. d. v Zagrebu vsaj 10 delnic.

V Ljubljani, dne 7. aprila 1921.

Upravljal svet.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo globoko užaloščen, da je naša iskrenoljubljena predobra mati, stara mati, gospa

Marija Pucova

roj. Škrbe

previdena s sv. zakramenti, preminula v Gospodu včeraj ob 6. popoldne v 76. letu starosti.

Prenos zemeljskih ostankov ljubljene pokojnice bo jutri v torek, 12. aprila ob 4. popoldne iz hiše žalosti, Stari trg šte. 11a, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi sv. Jakoba.

Priporočamo jo v molitev in blag spomin.

V LJUBLJANI, dne 11. aprila 1921.

Dr. Dinko Puc, Franc Puc, sinova. Mira, Fani hčeri. Olga, Natalija, sinahi. Igor, Boris, Fani a, Vladko, vnuki.

Brez posebnega obvestila.

Umrla je previdena s tolažili svete vere naša iskrenoljubljena soproga, oziroma mati, stara mati, teta gospa

NEŽA TOMAN

soproga nadučitelja

Truplo njeno se prepelje iz Maribora v Moravče, ter se položi v sredo dne 13. aprila ob 8. uri jutraj v domačo zemljo.

Moravče, dne 10. aprila 1921.

Žalujejo rodline:

Tomanova, Dolničarjeva, Krautova, Orehkova.

Potrli globoke žalosti naznanjamo, da je naš ustanovnik, načelnik, odbornik gasilske župe Žalske, odbornik Jugoslovenske gasilske zveze Ljubljana, tovariš

Ivan Kramer

v ponedeljek preminul.

Pogreb bode v sredo ob 4. uri popoldne.

Trbovlje, dne 11. aprila 1921.

Prost. gasilsko društvo Trbovlje.

Po dolgi mukepolni bolezni je umrl v 63. letu svoje starosti naš ljubljani, predobri soprog, oče, ded, brat, stric in svak, gospod

Ivan Kramer

bivši trgovec, član več javnih korporacij.

Pogreb predragega pokojnika se vrši v sredo 13. t. m. ob 16. uri iz hiše žalosti na pokopališče v Trbovljah.

V Trbovljah, dne 11. aprila 1921.

Antonija roj. Čamer, soproga. — Dr. Albert Kramer, minister na razpl., Milko Kramer, ind. ravnatelj, sinova. — Anica Pučnikova, hči. — Filomena Widra roj. Kramer, soproga rudn. ravnatelja, sestra. — Dr. Josip Pučnik, odvetnik, zet. — Anči Kramerjeva roj. Kalina, sinaha. — Inž. Adolf Widra, rudn. ravnatelj, svak — Uoščad in ostali sorodniki.